

Accelerationsfonden: Ny milliardfond skal styrke Forsvarets kampkraft – hurtigt

Nick Bronstein
Partner

Europas sikkerhedspolitiske landskab har ændret sig markant i kølvandet på krigen i Ukraine og den seneste udvikling i USA. Det stiller nye krav til både Forsvaret og det danske samfund som helhed – ikke mindst når det gælder tempo, fleksibilitet og evnen til at handle hurtigt.

Dette kommer tydeligst til udtryk med den politiske aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft, som regeringen og forligspartierne indgik i februar 2025. Med aftalen etableres en ny såkaldt Accelerationsfond på 50 mia. kr. til brug i årene 2025 og 2026. Derudover afsættes en årlig ramme på 10 mia. kr. i perioden 2027–2033 til at håndtere de udgifter, der følger af beslutninger truffet som en udløber af Accelerationsfonden.

Et paradigmeskifte i forsvarsindkøb

Fondens formål er at give bredere og mere fleksible økonomiske og procesmæssige rammer til Forsvarets anskaffelser relateret til kampkraften og derved understøtte en hurtigere opbygning af Forsvarets kampkraft.

Det betyder derfor også, at Fonden ændrer måden Forsvaret køber ind på, og dermed markerer et nybrud med de almindelige rammer for statslige indkøb og udbudsreglerne. Det øgede fokus på tempo betyder øget brug af direkte tildeling og færre udbudsprocesser.

De konkrete beslutninger om at bruge midlerne i Fonden træffes på baggrund af forsvarschefens militærfaglige anbefalinger, og Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelses (FMI) spiller en central rolle i udmøntningen af fondens midler.

Nyt værktøj til virksomheder: Forslagsblanketten

I forbindelse med Fonden lancerer FMI en ny forslagsblanket på virk.dk, hvor både danske og udenlandske virksomheder kan indsende forslag til anskaffelser, der kan bidrage til hurtigt at sikre øget kampkraft. Blanketten er udviklet for at gøre det nemt for virksomheder at indsende forslag og samtidig give FMI et bedre grundlag for hurtig behandling og koordinering på tværs af indsatser.

I blanketten kan virksomheder angive konkrete forslag til specifikke anskaffelser med angivelse af bl.a. forventet leveringstid og prisniveau. Det stiller krav til både realisme og præcision. Virksomheder, der kan dokumentere leveringsdygtighed, teknisk modenhed og værdi for Forsvaret, vil stå stærkt.

De nye indkøbsmønstre betyder dermed, at virksomheder med færdigudviklede kapaciteter, der hurtigt kan anskaffes og tages i brug, eller andre tiltag, der hastigt og på kort sigt kan styrke Forsvarets kampkraft, får en fordel, og at evnen til at samarbejde og agere hurtigt bliver en konkurrencefordel i sig selv.

Indtil forslagsblanketten lanceres den 28. april, opfordrer FMI virksomheder til at klargøre og påtænke forslag til indmeldinger. Virksomheder, der allerede har indsendt forslag via den eksisterende blanket til industripuljen, får automatisk overført disse til det nye system.

EU-retlig hjemmel og mulige klagesager i horisonten

I den politiske aftale anføres det, at fondens fravigelse fra de almindelige udbudsregler er hjemlet i TEUF artikel 346, som giver medlemsstater mulighed for at træffe nødvendige foranstaltninger til beskyttelse af væsentlige sikkerhedsinteresser. En mulighed der således har eksisteret siden traktatens begyndelse, men er mere relevant nu end nogensinde før.

Aftalepartierne anerkender dog samtidigt, at den fleksible tilgang til indkøb indebærer en række risici. Den øgede hastighed og fravigelse af udbudsreglerne, kan føre til fejkøb, fordyrelser og fejl i håndteringen af anskaffelser. Det må derfor forventes, at fondens anvendelse vil blive udfordret af markedet, blandt andet gennem klager til Klagenævnet for Udbud. En stigning i antallet af klagesager fra forbigåede leverandører er således en realistisk konsekvens.

